

Scinteia

pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul XII Nr. 44 (776) * joi 3 noiembrie 1960 * 8 pagini 30 bani

Comunicat

În ziua de 31 octombrie a.c., în sala de ședințe a Marii Adunări Naționale, au început lucrările plenarei lărgite a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român.

La plenară iau parte, în afara membrilor și membrilor supleanți ai Comitetului Central, primii secretari și secretari ai comitetelor regionale și ai unor comitete orășenești și raionale de partid, președinții comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale și ale unor sfaturi populare orășenești și raionale, miniștri, miniștri adjuncți și secretari generali ai ministerelor, șefi ai secțiilor C.C. al P.M.R., conducerile centrale ale sindicatelor. U.T.M.-ului și ale altor organizații de masă, președinții consiliilor regionale ale sindicatelor, directori și secretari de partid din marile întreprinderi, academicieni, oameni de știință, directori ai institutelor de cercetări științifice și de proiectări, redactori responsabili de ziare și publicații, precum și alți activiști de partid, de stat și din economie.

Plenara a ascultat expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, asupra proiectului planului de dezvoltare a economiei naționale pe anul 1961. Lucrările plenarei continuă.

Lumina marelui Octombrie

De-a lungul veacurilor, făuritorii de bunuri au dus necontenit lăcomia de asupriți și-au dat viața încercând să doboare jugul robilor.

Clasele stăpînitoare, stăpînii de sclavi, nobilii feudali, patronii capitaliști aveau în minile lor puterea. Alcătuiau armate, pe care le foloseau pentru a menține pozițiile lor. Intocmeau legi la adăpostul cărora puteau să jefuiască în voie. Au alcătuit o lume strîmbă, în care milioanele de oameni ai muncii răbdau de foame dar în care clicile trîntorilor stăpînitori huzureau. Pentru cei ce îndrăzneau să se ridice împotriva nedreptății erau create instrumente de tortură — ruguri, spinzurători și adeseori măceluri.

De aceea, drumul spre libertate al celor ce muncesc a fost un

drum cumplit, care a trecut prin hășurile baricadelor înroșite de dreptă. Șirul lung al răscoalelor și revoluțiilor a măsurat cu singe prețul descătușării. Dar multă vreme răscoalele și revoluțiile făceau numai mici modificări în felul de viață al celor ce muncesc. Se înlocuia un fel de robie cu alta. Răminea în esență tot o orînduire strîmbă în care milioanele de oameni erau asupriți și jefuiți. Toate mijloacele de care dispuneau clasele stăpînitoare — forța armată, statul, religia, filozofia — erau folosite pentru a demonstra că lumea este așa cum este pentru totdeauna și nici odată nu va putea fi schimbată. Adică cei ce muncesc să fie veșnic condamnați să stringă bogății pentru stăpînii lor.

(Continuare în pag. 4-a)

TELEGRAMA

DRAGI PIONIERI SOVIETICI,
CU PRILEJUL CELEI DE A 43-A ANIVERSARI A MARI REVOLUTII SOCIALISTE DIN OCTOMBRIE, FII CONSTRUCTORILOR MARETEI HIDROCENTRALE "V.I.LENIN" VA FELICITACALDUROS SI VA UREAZA MULT SUCCES LA INVATATURA DE PIONIERI DE LA SCOALA MEDIE - BICAZ

Cu ocazia Lunii Prieteniei Romino-Sovietice, noi, pionierii Scolii de 4 ani din insula Ada-Kaleh, vă felicităm din toată inima și vă urăm noi succese în munca voastră.

Pionierii Scolii de 4 ani din insula Ada-Kaleh.

Dragi prieteni,

Cu prilejul celei de a 43-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, vă transmitem cele mai fierbinți salutări pionieresti.

Trăiască în veți prietenia romino-sovietică!

Pionierii detașamentului nr.2 de la Școala de Fani nr.11 București

STEAG ROSU PE CER

Priviți:
în palatul de lavă și ger
intră istoria,
sună din goarnă!
Iată:
continuă sus,
în eter,
asaltul de-atunci,
la Palatul de Iarnă,
Acesta e zborul vremilor noastre,
Icar
cu steag roșu —
cutezanță și geniu —
aripi întinse
pînă la astre,
arc de triumf
în noul mileniu.
De mii de ori slavă
înaltelor frunți
și ochii de fulger
în imnuri cîntați-i!
Și mina ce-aruncă
primele punți
în roitul de sori
dănuind între spații!
Cine-mi va spune
vrăjitul poem?
Aduceți, băieți,
înstelatele lire!
Avem de cîntat
un cîntec suprem:
steag roșu pe cer,
nemurire!

EUGEN FRUNZA

Al IV-lea Congres al Sindicatelor

Timp de aproape 4 zile, în Capitala patriei noastre și-a desfășurat lucrările cel de-al IV-lea Congres al Sindicatelor din R.P. Română.

Congresul al IV-lea al Sindicatelor a dezbătut următoarele probleme, înscrise la ordinea de zi: 1 — Raportul C.C.S. cu privire la activitatea sindicatelor din R.P. Română în perioada dintre Congresul al III-lea și al IV-lea al sindicatelor și sarcinile ce revin sindicatelor pe baza hotărârilor celui de-al III-lea Congres al P.M.R.; 2 — Raportul Comisiei centrale de revizie; 3 — Adoptarea noului statut al sindicatelor; 4 — Alegerea Consiliului Central al Sindicatelor și a Comisiei centrale de cenzori.

Prin cuvântul lor, delegații la Congres au arătat limpede că sindicatele din patria noastră sînt conștiente de rolul lor crescînd în viața noii noastre societăți socialiste, de sarcinile mari și importante ce le revin în molizirea celor ce muncesc la înfăptuirea mărcului program de construcție adoptat de Congresul al III-lea al partidului. Prin cuvîntul lor, delegații au exprimat însuflețirea și entuziasmul cu care oamenii muncii au primit acest minunat program și hotărîrea lor de a-și da rîndul și forțele pentru realizarea lui. Din sutele de telegrame și scrisori trimise Congresului de către colectivele de muncă din întreprinderi și instituții au reieșit aceleași gânduri însuflețite de un înalt patriotism al colectivelor de oameni ai muncii din uzinele și instituțiile de pe întreg cuprinsul țării.

Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Apostol, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R. și președintele C.C.S. a fost o minunată trecere în revistă a realizărilor obținute de oamenii muncii sub conducerea partidului. Cifrele citate în raport, ilustrează bogata activitate a sindicatelor, realizările oamenilor muncii în diferite domenii ale vieții, grija deosebită care se manifestă în patria noastră pentru omul muncii, „Numai în perioada anilor 1955—1959 și semestrul I al anului 1960 — se spune în raportul prezentat de

tovarășul Gheorghe Apostol — s-au cheltuit pentru protecția muncii 2,2 miliarde lei”. În ultimii cinci ani și-au petrecut concediul în stațiunile balneo-climaterice, în medie, 300.000 de persoane, anual. Tot în ultimii cinci ani, au fost construite 100 cluburi noi, s-au instalat peste 1.000 stații de radioamplificare, iar fondul de cărți al bibliotecilor sindicale numără acum aproape 10 milioane de volume. În actualul an de învățămînt, s-au înscris la cursurile serale și fără frecvență 164.000 tovarăși...”

Ca răspuns la grija mereu sporită ce li se arată, oamenii muncii din patria noastră își sporesc eforturile îndreptate spre realizarea sarcinilor de producție. Pe întreg cuprinsul țării se află în întrecere socialistă aproape 1,4 milioane de oameni. Avem aproape 45.000 de inovatori și s-au realizat din 1955 pînă astăzi 180.000 inovații, aducînd patriei aproape 1,5 miliarde lei economii.

Congresul al IV-lea al Sindicatelor a fost salutat în numele C.C. al P.M.R. de către tovarășul Chivu Stoica, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R.

La lucrările Congresului au luat parte membri ai Biroului Politic al C.C. al P.M.R., în frunte cu tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, membri ai C.C. al P.M.R., activiști de partid și de stat, oameni ai muncii, oameni de cultură și alți invitați la Congres.

Simbătă dimineața, al IV-lea Congres al Sindicatelor și-a încheiat lucrările.

Președinte al C.C.S. a fost reales tovarășul GHEORGHE APOSTOL, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R. Ca vice președinți au fost aleși tovarășii Elena Lascu și Vasile Mucal. Secretari ai C.C.S. au fost aleși tovarășii: Costică Alecu, Aurel Ardeleanu, Ion Cotoș și Mihai Marin.

La Congresul al IV-lea al Sindicatelor din R.P.R. au luat parte nenumărate delegații ale organizațiilor sindicale de peste hotare, care, în numele oamenilor muncii din țările lor, au transmis Congresului un călduros salut.

Salutul pionierilor la Congresul al IV-lea al Sindicatelor

Inaripați de visuri ce-nfloresc,
Cu inimile dogorind de soare
Aducem un salut pionieresc
Vitezei noastre clase muncitoare.

Sub flamura partidului iubit —
Din care noi purtăm o părticică —
Prin lupta grea, un vis s-a împlinit
Și-o țară nouă astăzi se ridică.

O, cite veacuri, triști, flămînzi și goi,
Copiii n-au avut copilărie!
De ne-ar putea privi în ochi pe noi
S-ar lumina de drag și bucurie.

Căci noi prin grija voastră creștem azi
Ca Feți-frumozii mindri din poveste,
Ca sondele înalte printre brazi,
Ca vulturii ce zboară peste creste.

Cu noi alături urcă ne-ncetat
Uzine strălucind, de-oțel și piatră —
La întrecerea aceasta ne-a chemat
Republica, această țară nouă.

Noi știm: părinții noștri zi de zi
Ne fac viața mai înfloritoare,
Ei sînt mindria noastră de-a trăi
Ei sînt viteaza clasă muncitoare.

Vă salutăm neobosiți mineri
Căci voi, luptîndu-vă cu stîncă dură,
De sub al minei scund și umed cer
Ne-aduceți energie și căldură.

Vă salutăm, tovarăși oțelari,
Ce făuriți istoria-n uzină

Ca noi să creștem falnici, liberi, tari,
Sub rodnică partidului lumină.

Vă salutăm constructori îndrăzneți
Care pătrunși de vise-naripate,
Zidiți în preajma noastră frumuseți
Și ne prefaceți școlile-n palate.

Vă salutăm, iubiți învățători,
Care prin luminoasele cuvinte
Ne creșteți cetățeni și luptători,
Ca patria să ne-o iubim fierbinte.

Slăvite, brațele muncitorești,
Azi ne dau piinile și trandafirii,
Sîntem precum eroul din povești
Ce-a îmbrăcat cămașa fericirii.

Partid — părinte, ție — adînc datori,
Datori nemărginit iubirii tale
Și vouă — fala țării, muncitori,
Jurăm că vom urma slăvita cale.

Larg porțile ni le deschid în tața
Iar cărțile — neprețuit dar —
Sînt pentru noi un cold îndemn: învăță!

Da, învăța-vom fără de răgaz,
Din orice carte, noi, făcînd o treaptă,
O punte care o aruncăm de azi
Spre-un țarm de aur care ne așteaptă.

Știm, nu-i ușor să intri-n noul schimb
De luptători, cum patria ne-o cere,
Noi, vrednici făurari vom fi la timp,
Prezenți în fabrici și pe șantier.

De pe acum noi îndrăgim la fel
Și cîntecul creioanelor pe coală
Și freacățul cuptorului de oțel
Și-adîncul vuet de hidrocentrală.

Dar ca să le-nvățăm mai bine, toți,
Cu bucurie am vrea mai des să vină
Tații la fii, bunicii la nepoți,
Să le arate drumul spre uzină

Ne-a dat partidul cîntecul de-a visa
Și de-a-implini cele mai-nalte vise.
În viitor, prin îndrumarea sa,
Ne așteaptă zări de aur larg deschise.

Pe drumul celor cînsprezece ani
De măreție și de frumusețe,
Noi, cei ce le vom fi contemporani,
Ne îndreptăm cu inimi îndrăznețe.

Și iată, ne visăm siderurgii
La a Galațiilor oțelărie
Cînd slavă anilor socialiști
Și dîndu-i muncii strai de poezie.

Sau, fi-vom arhitecți care-au durat
Orașe noi sub boltile albastre
Precum partidul nostru ne-a-nvățat,
El, arhitectul fericirii noastre.

Partidului, îi mulțumim cu drag
Și scumpei noastre clase muncitoare.
Pornim cîntînd sub purpuriul steag
Pe glorioase drumuri viitoare.

Pe adresa unui președinte de unitate

Dragul meu,

Cînd am aflat că ai fost ales președinte de unitate, m-am bucurat nespus. Cred că tovarășii tăi au făcut o alegere bună. Ești un băiat harnic, ai inițiativă, te bucuri de stima colegilor. Firește, prima întrebare pe care ți-ai pus-o a fost „Ce am de făcut?” Și pe bună dreptate. Mai întîi, trebuie să-ți păstrezi și să-ți sporești acele trăsături care ți-au atras încrederea colegilor. Cu alte cuvinte, să fii la fel de muncitor și de modest ca și pînă acum. Dar nu numai atît. Răspunдерile tale au crescut. E drept, și pînă acum ai fost interesat de felul în care învață și muncesc toți ceilalți colegi, dar de acum va trebui să le fii și mai apropiat. Împreună cu tovarășii tăi din activul pionieresc,

**ACTIVELE
PIONIERESTI
LA ÎNCEPUT
DE DRUM**

trebuie să faceți totul pentru ca în unitate treburile să meargă bine. Sfaturile tovarășului instructor superior și ale tovarășilor instructori de detașament sînt prețioase, urmați-le neabătut. Asta însă nu înseamnă că voi nu puteți

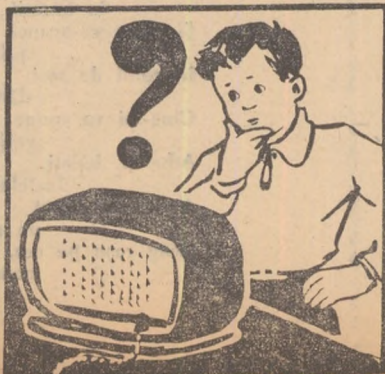
face unele lucruri și singuri. De pildă, un coleg a luat o notă slabă. Discutați cu el, convocați chiar o scurtă adunare de detașament, care să-i arate ce cred pionierii despre el. Tovarășul instructor va fi foarte mulțumit să afle despre această manifestare a opiniei colectivului.

Dar pentru a-i putea mobiliza pe pionieri, voi, membrii activului, trebuie să aveți autoritate. Cum se capătă oare această autoritate? Înainte de toate, ea se capătă prin exemplul personal. Trebuie deci să fii întotdeauna primii atît la învățătură cît și în acțiunile obștești. În felul acesta, cuvîntul vostru va avea oricînd greutate, parea voastră va fi ascultată cu atenție în orice împrejurare.

Fii stăruitor și harnic. Gîndește-te că, ori de cîte ori în unitate activitatea pionierescă va lîncezi, privirile tuturor se vor îndrepta întîi către voi, membrii activului pionieresc. Asta însă nu înseamnă că toată activitatea pionierescă trebuie dusă numai de voi, membrii activului. Dimpotrivă, veți fi lăudați abia atunci cînd în școala voastră nici un pionier nu va rămîne în afara acțiunilor din unitate, atunci cînd fiecare pionier, începînd cu „veteranul” din clasa a VII-a, și terminînd cu băiețușul timid dintr-o III-a, care a primit de curînd cravata roșie, va participa din plin la toate acțiunile pionieresti! De acord? Eu, unul îți urez succes!

AL. OVIDIU ZOTTA

poveste cu ... cîntec

Sub steagul lui Lenin

Adunarea din Sala Coloanelor

În Sala Coloanelor se așternuse o liniște adâncă. Instructorii și președinții de unități ascultau cu multă atenție cele spuse de președintele sfatului orășenesc de pionieri, Golubțeva. Le vorbea despre Natașa. Așa se numise fetița moscovită care învățase să conducă locomotiva la cercul de căi ferate și visa să construiască locomotive mari, puternice... Războiul însă a dus-o departe de Moscova, lângă lacul Seligher: acolo, Natașa locuia cu bunicul. S-a întâmplat ca un tren cu soldați sovietici

roșie. „Voi conduce eu trenul“, le-a spus ea și, hotărâtă, s-a urcat pe locomotivă. Trenul a alunecat din nou pe șine. În jurul lui se spărgeau obuzele. Ostașii au acoperit cu trupurile lor pe micul mecanic ca să-l apere. Dar o schijă tot a lovit-o, și Natașa a murit continuând până la ultima ei suflare de viață să conducă trenul. Nu s-a aflat nici până astăzi numele de familie al Natașei. Pionierii din Moscova însă o cunosc bine. Numele ei va fi înscris alături de multe alte nume de pionieri eroi în cronică pe care au hotărât s-o scrie unitățile de pionieri din Capitala Uniunii Sovietice.

toarce istoria din mers. Aflind, așadar, că în sat s-a întors un ostaș din cavaleria lui Budi-onii, bandiții s-au strecurat noaptea, până la fereastra casei lui Fedea și au tras în el. Dar glonte nu l-au lovit pe Fedea, ci pe frățiorul lui mai mic. A doua zi, Fedea i-a chemat pe toți locuitorii la o adunare și le-a povestit cât rău aduc bandiții oamenilor sovietici. Țăranii înarmați, în frunte cu Fedea, au pornit spre birlogul bandiților și i-au prins. Astfel satul lui Fedea a fost curățat de bandiți.

Din „Pionerskaia Pravda“)

Fedea Tharenko nu s-a temut

Iată fapta unui ostaș din Armata Roșie, în vîrstă de 15 ani, Fedea Tharenko. Fedea își făcea serviciul militar în divizionul de legătură al diviziei a IV-a de cavalerie. Cînd unitatea sa a trecut prin satul natal Mappanensk, din regiunea Umansk, lui Fedea i s-a dat permisiune să plece acasă. Sosind cu nerăbdare, Fedea nu și-a mai găsit în viață decît

să se oprească pentru că a fost ucis mecanicul. Atunci a alerțat spre ei fetița cu cravata

Tovarășul Vlad Georgescu, de la Muzeul Romîno-Rus, le prezintă copiilor sculptura „Intilnirea“ de B. Caragea, care înfățișează un moment emoționant din anul eliberării patriei noastre de sub jugul fascist.

In vizită la Muzeul mării prietenii

Cînd au trecut de pragul intrării, neastîmpărul care-i însoțise pe drum se preschimbăse în tăcere. Cuprinși de respect, de o curiozitate plină de emoție, s-au îndreptat spre încăperile muzeului romîno-rus. Și Mihai Valeriu, și Radu Patrușiu și Gabriela Toma și Daniela Grigore, ca și alți pionieri din aceeași clasă, a VI-a A, a Școlii de 7 ani nr. 3 din București se pregăteau acum să devină călători de-a lungul să devină călători de-a lungul prietenie între poporul nostru și marele popor rus.

Să pornim împreună cu ei pe urmele acestei istorii minunate. În față se desfășoară exponatele: hărți viu colorate, tratate de alianță, figuri de voevozi, slove de aducere a minții a vechilor cărturari, bățăliile nenumărate duse împotriva jugului turcesc, la care a triumfat de atîtea ori frăția de arme romîno-rusă. Elevii erau nespuse de bucuroși cînd descopereau lucruri cit de cit cunoscute de ei. Văzuseră filmele „Ivan cel Groaznic“ și „Petru cel Mare“, auziseră despre viața strîns legată de Rusia a lui Dimitrie Cantemir și Nicolae Milescu și știau multe lucruri despre războiul pentru independența Romîniei, cîștigat prin jertfa de sînge a oțacilor ruși și romîni.

M. DIACONU

Un alt aspect legat de sărbătoarea fărăi noastre, 23 August 1944. Imagini ale Capitalei în zilele insurecției armate și ale sosirii glorioasei Armatei Sovietice în București.

Adunare despre... adunări

Ce-ați spune despre o adunare despre... adunări? Vi s-ar părea ciudat? Eram într-o astfel de adunare. Tocmai vorbea pionierul Vasile Cîmpeanu. El amintea celorlalți pionieri despre focul de tabără dedicat marelui sărbători a poporului nostru, 23 August.

După cum știți, spunea el, pregătirile le-am început cu cîteva săptămîni înainte. Pionierii au citit ziare și reviste în care se povestea evenimentul de la 23 August, frăția de arme romîno-sovietică. La monumentul eroilor sovietici, pe care unitatea noastră l-a luat în grijă, erau tot timpul flori proaspete. Și apoi, mie, ca de altfel și altor pionieri, ne-au povestit părinții cum a fost eliberată comuna noastră. Tot ce era necesar pentru adunare am pregătit din timp. Pionierii detașamentului 4 au scris invitațiile, cei mici au adunat lemne pentru foc, iar cu toții am contribuit la programul artistic. Și cînd la adunare nu ești un simplu spectator, parcă totul e altfel.

Pioniera Margareta Iacob a povestit cu cîtă plăcere vin pionierii la adunări, cît de folositoare sînt ele:

— Ulte de pildă, adunarea pe care am organizat-o sub formă de concurs „Cine știe zoologie“. În clasa noastră se luau note slabe la acest obiect. Atunci am pornit la pregătirea unei adunări. Fiecare grupă trebuia reprezentată de către un pionier. Aceasta era o mare cinste. Cu toții am fi dorit să fim reprezentanți. Pionierii au luat manualele și caietele de notițe și au început să revadă lecțiile. Planșele și diafilmele au fost și ele folosite. În felul acesta, la pregătirile pentru concurs a luat parte întregul detașament. Concursul a avut loc, tuturor ne-a plăcut, dar cel mai important a fost faptul că el ne-a ajutat să studiem cu atenție acest

obiect, să obținem note mai bune.

— La noi în unitate, a adăugat pionierul Dan Bozga, adunările în care sînt primii în organizația de pionieri noi școlari, nu le poți uita niciodată. Am emoții și acum, cînd mă gîndesc la ziua cînd sub drapelul unității, tovarășa instructoare mi-a înmînat cravata roșie. Adunările și primirea cravatei roșii sînt întotdeauna cu grijă pregătite, unele au loc la monumentul eroilor sovietici, la altele sînt de față activiștii de partid sau U.T.M. Ceremonialul pionieresc, programul artistic

la care, de cele mai multe ori mihi în organizație, atmosfera sărbătorească din jurul tău, fac adunarea de neuitat.

Fiecare din cei prezenți și-au amintit despre o adunare sau alta. Detașamentele claselor a V-a despre adunarea „Călătorii interplanetare“; cei dintr-a VII-a despre adunarea în care au învățat să se orienteze cu busola, să semnalizeze cu fanioane; cei mici despre adunarea „Cum respectăm regulile de circulație“; despre adunări în care au organizat concursuri de biciclete, iar iarna, de săniuțe și schi.

★

Adunarea despre... adunări a avut loc doar în paginile gazetei! Nu de mult, am avut însă o discuție cu cîțiva președinți de detașamente, cu pionieri fruntași. Împreună, ne-am amintit despre ultimele noastre adunări, despre cum le-am pregătit și cum ne-am împărțit sarcinile încît toți pionierii să participe efectiv la reușita adunării.

DIONISIE NEGREA

Instructor superior de pionieri
Școala medie Șomcuța Mare

Lumina marelui Octombrie

(urmare din pag. 1-a)

Dar iată că a avut loc un eveniment uriaș care a făcut o cotitură în viața omenirii. Sub conducerea Partidului Comunist în fruntea căruia se afla marele Lenin, muncitorii și țărani din întreaga Rusie au sfârșit pentru totdeauna cătușele. Pentru prima oară în istoria frământată a omenirii a fost desființată exploatarea omului de către om. Prin desființarea exploatarei omului de către om, Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a deschis în istoria omenirii o eră nouă.

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a izbit în temelii orânduirii capitaliste și a creat o orinduire nouă, socialistă. A deschis omenirii căi luminoase și orizonturi largi. Legenda despre veșnicia orânduirilor nedrepte a fost spulberată.

Superioritatea noii orinduirii sociale — a orinduirii socialiste — a fost demonstrată maiestros în anii care au trecut de la revoluție până în zilele noastre. În locul înapoiatelor Rusii țariste s-a dezvoltat U.R.S.S., statul cel mai înaintat și cel mai puternic din lume.

După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, cultura, știința și arta au cucerit cele mai înalte culmi. Științii sovietici au realizat minunatele mașini electronice

cu ajutorul cărora a crescut uluitor productivitatea muncii. Au domesticit uriașa forță a atomului și au pus-o în slujba păcii. În timp ce S.U.A. și alte state capitaliste fac cheltuieli enorme „experimentând” puterea de distrugere a bombelor atomice, U.R.S.S. crează termocentrale atomice, linii automate în industrie, nave maritime și cosmice. Statul creat de marele Lenin prin Revoluția din Octombrie a deschis era cosmică. Nava cosmică, purtând ființe vii pe bord și-a îndeplinit cu succes misiunea sa istorică. Itinerariul dinainte stabilit — Pământ, Cosmos, Pământ — a fost realizat. Ființele au fost readuse vii pe Pământ. Calea omului în Cosmos a fost deschisă.

Lumina lui Octombrie nu strălucește însă numai asupra statului sovietic. Sfărâșind lanțurile robiei capitaliste pe a șasea parte a globului pământesc, instaurând puterea clasei muncitoare pentru totdeauna, Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a arătat proletariatului din întreaga lume, că lupta sa nu va fi zadarnică. Mișcarea muncitorească a devenit mai puternică, încrederea muncitorilor în propriile lor forțe a crescut și a făcut posibil ca în urma celui de-al doilea război mondial și alte state să se desprindă din sistemul capitalist și să pornească pe drumul nou al construirii unei vieți fericite, dru-

mul deschis de Revoluția din Octombrie. Soarele lui Octombrie a încălzit și încălzește năzuința spre libertate a muncitorilor din întreaga lume. Popoarele care mai sînt încătușate încă, au în statul sovietic un exemplu luminos și puternic.

Popoarele care prin lupta lor au căpătat independența națională, și au pornit la construirea unei economii care să le asigure pe mai departe independența căpătată, sînt ajutate direct prin trimitere de utilaje și de specialiști sovietici.

Soarele lui Octombrie a luminat și drumul parcurs în cruntă ilegalitate de către P.C.R. spre libertatea poporului nostru.

Astăzi, sub înțeleapta conducere a Partidului Muncitoresc Român, tot la lumina marelui Octombrie se coc fructele stăruințelor și luptei clasei noastre muncitoare și a întregului popor.

Uriasele realizări care a transformat țara noastră dintr-o țară agricolă înapoiată, într-o țară cu o industrie dezvoltată, dintr-o țară cu un mare număr de analfabeți într-o țară cu o viață culturală înfloritoare, realizările care au alungat din casele oamenilor mizeria și sărăcia, lăsînd loc larg belșugului, sînt înfăptuite toate în lumina marelui Octombrie.

Și tot lumina marelui Octombrie strălucește peste copilăria voastră fericită.

SLAVIA MAREI Octombrie

Pretutindeni în marea țară a constructorilor comunismului, de la paralele nordului până la regiunile subtropicale, de la extremitățile vestice ale țării sovietice pînă la îndepărtata Kamciatkă, se înalță grandioase construcții ale septenalului. Cui nu-i sînt cunoscute marile centrale electrice ce smulg fulgerele luminii și energiei electrice din năvalnicele ape ale fluviului Angara? Cine n-a auzit, bunăoară, de hidrocentrala de la Bratsk — prima din lume?

O asemenea construcție de proporții uriașe e și centrala

atomo-electrică de la Beloiarsk. Prin forța și priceperea constructorilor sovietici, ea se

înalță, lună de lună, tot mai semeață, predominînd pădurile Uralului. Dar constructorii nu se tem de înălțimi. Cu ajutorul brațelor imense ale macaralelor-turn, ei o ridică, coloană cu coloană.

Dar poate că vă întrebați cît durează ridicarea și instalarea unei asemenea coloane de beton armat, avînd greutatea de peste 15.000 kg.? Exact 20 de minute.

Sub bolțile ameliator de înalte ale construcției, jos de tot, în centru, se află secția reactorului, inima prometeică ce va face să pulseze întreaga uzină. Acum arată ca un fel de puț adînc, cu diametrul de lua naștere energia atomică, dătătoare de lumină! Pentru deplina securitate a persoanelor care vor lucra aci, reactorul este încercuit de un rezervor metalic gros de un metru. Îndărătul lui se află un perete și mai gros, din beton special. O placă uriașă de oțel, avînd, de asemenea, grosimea unui zid de circa un metru, vă protejează pe operatorul dispozitivului de manipulat.

O construcție grandioasă, cum nu se află alta în lume!

Nu departe de șantierul marii construcții, în inima pădurilor străvechi, se înalță locuințele — un adevărat oraș mo-

dern, deasupra căruia strălucesc în soare antenele nenumăratelor aparate de televiziune ale constructorilor.

Grandioasa centrală atomo-electrică din Beloiarsk constituie o victorie strălucită a oamenilor sovietici în folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, un simbol grăitor al pașnicei și puternicei țări a constructorilor comunismului.

Primul cuvînt al puterii sovietice. „DECRETUL PACII”

(Reproducere după pictura lui
N. I. Osenov)

CIFRE ȘI FAPTE Pe meleagur

● În Kirghizia, la o înălțime de 3.500 metri deasupra nivelului mării, s-a terminat săparea celui mai înalt tunel din Uniunea Sovietică. El are o lungime de 2,5 km și va fi străbătut de noua autostradă care va lega orașul Frunze, capitala Kirghiziei de centrul regional Oș. Autostrada va scurta de patru ori acest drum în comparație cu cel pe calea ferată, a cărui lungime este de 1.252 km.

● Datorită faptului că pămîntul se lucrează cu mijloacele cele mai moderne, recolta este deosebit de bogată în Kazahstan, ca de altfel în toate republicile unionale. Colhozurile primesc în fiecare an noi mașini și unelte agricole. Numai în vara acestui an au lucrat aci 120.000 de tractoare,

100.000 de combine, 60.000 de secerători și multe alte mașini!

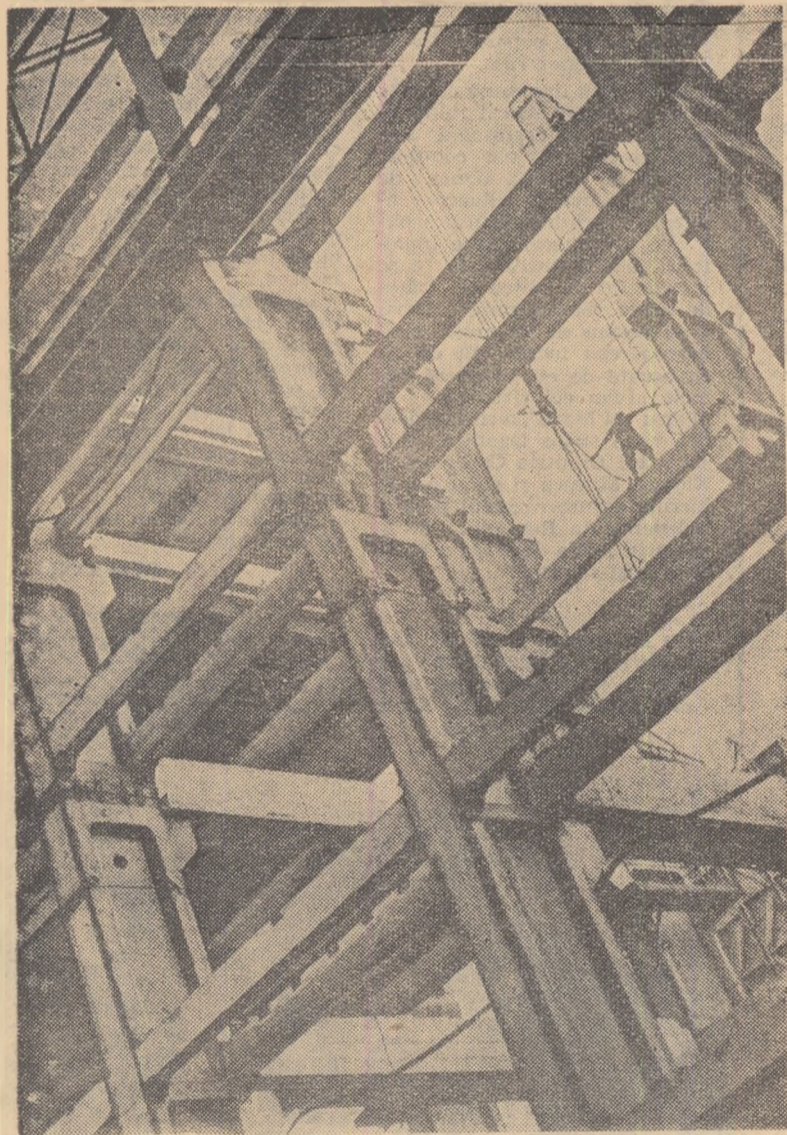
● Din 1917 pînă la începerea valorificării intense a pămînturilor întelenite și virgine de dincolo de Ural, suprafața totală a pămînturilor cultivate în U.R.S.S. a crescut cu o suprafață aproximativ egală cu teritoriul Franței, iar în trei ani de desțelenire s-a mai adăugat o întindere mai mare decît teritoriul Italiei.

● Începînd din anul 1962, în Uniunea Sovietică se va introduce săptămîna de lucru de 40 de ore, iar în 1964, se va trece treptat la săptămîna de lucru de 35-30 ore. Ca urmare, oamenii sovietici vor fi ocupați numai cinci zile pe săptămîna cîte 7 ore, avînd deci două zile de odihnă pe săptămîna.

Demult, pe vremea cînd Tadjikistanul era o feudă săracă și întunecată a emirului din Buhara, meleagurile sărace ale deșertului Karakum erau sterpe, înecate în colbul ridicat de șirul caravanelor. Doar malurile râurilor Piandj, Vahs și Ghissar erau acoperite cu hățisurile stuțarului înalt.

● Scriitorul sovietic Pavel Luknițki, care a studiat timp de 30 de ani Tadjikistanul, arată într-una din scrierile sale că, în anii imediat de după revoluție, pe malurile celor trei râuri sălbatice mișunau tigri, mistreți și tot felul de sălbă-

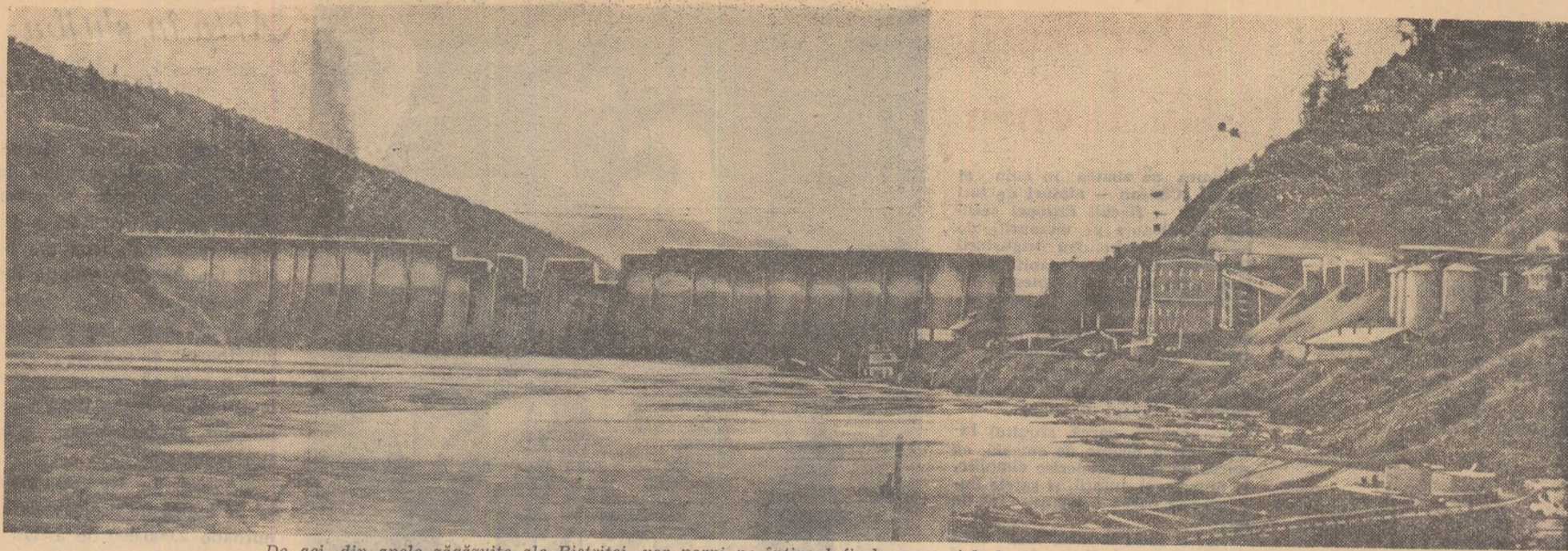
ticiuni. bâlți e mai încrețit cu Dar după rporul 1 la viața re. Ștu fost se tot pu rele în viață drocen dicare Văii lor au ogoare mințat ționate dau ce te din

Sfidînd înălțimile amețitoare, constructorii montează cu repeziune coloanele grele de beton armat ale marii centrale atomo-electrice.

De aci, din apele zăgăzuite ale Bistriței, vor porni pe întinsul firelor șuvoaiele bogate de energie electrică și lumină.

ZECE ANI DE ELECTRIFICARE

Zilele trecute, pioniera Olga Blaju din satul Prunișor, un sat îndepărtat din regiunea Craiova — a trimis la redacție o scrisoare. Bucuria, fericirea nemăsurată a ei, a colectivității, și a tuturor locuitorilor satului, străbătea fiecărei rînd scris de Olga: *satul lor a fost electricizat*

La fel ca și în satul Prunișor, în anii marelui plan de electricizare a țării, lumina electrică a pătruns și în alte peste 2.500 de sate ale patriei noastre, în numeroase gospodării colective, stațiuni de mașini și tractoare și gospodării agricole de stat.

La 26 octombrie 1950, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român a aprobat planul de electricizare a țării pentru etapa 1951—1960, plan elaborat sub conducerea nemijlocită a Comitetului Central al Partidului, pe baza învățăturii leniniste. De atunci au trecut 10 ani. În acești 10 ani s-a continuat lupta și munca eroică pentru a șterge moștenirea grea lăsată de regimul burghez-moșieresc, în domeniul electricității.

Pînă în 1950 țara noastră dispunea de o putere instalată de numai 740.000 kw. Unele regiuni, ca de pildă Moldova, Oltenia, Dobrogea, Nordul Ardealului nu aveau nici o linie electrică de înaltă tensiune. În 95 la sută din totalul satelor nu pătrundea lumina electrică.

Astăzi, după 10 ani, planul de electricizare a țării a devenit realitate, fiind îndeplinit și depășit. S-au construit pînă acum 20 noi centrale electrice cu o putere instalată de 1.100.000 de kw, adică mai mult decît s-a construit sub regimul burghez-moșieresc în decurs de 60 de ani.

Astfel sînt termocentralele Paroșeni, „Steaua Roșie” din Sîngiorghiu de Pădure, Borzești, termocentrala „Gheor-

ghe Gheorghiu-Dej” — de la Doicești, cu puteri instalate cuprinse între 120.000 și 150.000 k.w. și care constituie centralele de bază ale sistemului energetic național. De asemenea, s-au construit și pus în funcțiune uzinele hidroelectrice Moroeni, Sadu 5 și altele, cu puteri instalate de 15.000 k.w. Centrala hidroelectrică „V. I. Lenin” de la Bicaz ocupă un loc deosebit de important în planul de electricizare. Puterea sa instalată — de 210.000 k.w. — reprezintă aproape o jumătate din întreaga putere instalată a tuturor centralelor existente în țara noastră în 1938. Puterea instalată a centralelor electrice existente azi în patria noastră este de 1.840.000 k.w., în timp ce în 1938 ea era de numai 501.000 k.w.

Pe Bistrița a început deja construcția primelor 3 uzine — la Pingărați, Roznov I și Roznov II — din „cascada” celor 10 uzine ce se vor realiza pînă în anul 1965 între Stejaru și Bacău.

În anii de democrație populară a fost creată și s-a dezvoltat mult industria electrotehnică, care a adus o importantă contribuție la îndeplinirea planului de electricizare a țării. Azi, noi producem motoare electrice și compresoare sincrone, transformatori de forță, cabluri electrice, aparate electrotehnice și electromedicale, care sînt cunoscute și apreciate și în alte țări.

Toate aceste mărețe realizări se datoresc muncii neobosite duse de muncitorii, tehnicienii și inginerii care au luptat cu abnegație, dînd dovadă în dese rînduri de fapte cu adevărat eroice. Conduși de partid, ei au înțeles să muncească în așa fel, încît să îndeplinească cu cinste marelui plan al partidului, al poporului.

Prietenul, adevăratul prieten, este acela căruia, în orice împrejurare, îi simți alături de tine căldura inimii lui. Poporul nostru are un asemenea mare, adevărat, generos și de neprețuit prieten: poporul sovietic.

Datorită sacrificiului și jertfei eroicilor ostași sovietici în anii grei ai războiului, cărorora li s-au alăturat filii poporului nostru condus de partid, cotropitorii fasciști au fost nimiciți, iar patria noastră a devenit o țară liberă. Sub conducerea iubitelui partid al clasei noastre muncitoare, poporul român a început să dureze temelile unei vieți noi. Poporul sovietic ne-a fost mereu un exemplu și sprijin. Ajutorul său frățesc l-am simțit și îl simțim în fiecare nouă înfăptuire a visurilor noastre: fie că e vorba de făurirea unei industrii puternice, de un sprijin multilateral tehnico-stiințific, de împărtășirea unei valoroase experiențe înaintate, ori de consolidarea artei și culturii noi, socialiste. Sînt deci numeroase aspectele ajutorului oferit cu generozitate poporului nostru de poporul sovietic.

Țara noastră, deși bogată, a trecut pragul libertății cu o industrie săracă. Multe din fabricile și uzinele pe care voi le vizitați acum, minunindu-vă, dragi pionieri, sînt construite de curînd, au vîrsta voastră, ori chiar mai puțin.

Hunedoara și Reșița — cei doi giganți producători de oțel, fontă și laminat sînt de nerecunoscut față de ceea ce au fost. Nolle oțelării de mare capacitate, furnalele enorme, laminarele și blumingurile sînt surori după modelele Urului și ale celorlalte „cetăți” ale industriei siderurgice din Uniunea Sovietică. De acolo au sosit la noi proiecte și utilaje moderne, însoțite de specialiști sovietici, care au împărtășit tehnicienilor și muncitorilor români vasta lor experiență.

Odinioară, ogoarele țării noastre erau arate adesea cu pluguri de lemn. Partidul a hotărît construirea unei mari uzine de tractoare. Ingineri și specialiști sovietici, împre-

nă cu tehnicienii români, au ridicat această uzină din temelii. Care dintre voi n-a auzit de uzinele de tractoare din Orașul Stalin, pe porțile căreia, de dolsprezece ani încoace, au ieșit zeci și zeci de mii de tractoare?!...

În subsolul țării noastre există și altădată o „mare” de țifei, dar el era jefuit de societăți capitaliste străine. Partidul nostru a hotărît înfiin-

trice noi, aducînd „lampa lui Illici” în pragul casei noastre, poartă cu ele mesajul aceleiași mari prietenii generoase cu poporul sovietic.

Ajutorul frățesc al Uniunii Sovietice va fi și de acum înainte la fel de mare și de prețios pentru rezolvarea sarcinilor importante ale desăvîșirii construcției socialiste în patria noastră, puse în fața întregului nostru popor de cel de-al III-lea Congres al P.M.R. O mărturie a acestui ajutor frățesc va fi uriașul Combinat Siderurgic de la Galați, care va fi înălțat cu ajutorul multilateral al Uniunii Sovietice. Cum va arăta el? Inchipuți-vă, dragi cititori, cîteva „Hunedoare” puse una lângă alta, și veți avea o imagine a acestei uriașe „cetăți de foc”. Oțelăriile, furnalele, laminarele, fabricile și uzinele care vor forma acest combinat vor produce și prelucra anual 4 milioane tone de oțel!

Ajutorul pe care ni-l va acordă poporul prieten și frate sovietic în construirea gigantului combinat va fi deosebit de valoros. Sovieticii au o mare experiență. Ei vor trimite în țara noastră documentația tehnică pentru întocmirea proiectelor și utilajelor de instalații dintre cele mai moderne; vor ajuta, de asemenea, la pregătirea și specializarea în uzinele și combinatelor sovietice similare, a tehnicienilor români care vor lucra în combinatul de la Galați.

Noul uriaș al industriei noastre va fi construit în apropierea orașului Galați. Poate nu ați vizitat pînă acum aceste locuri, dragi pionieri. Cei care vă abateți pe la Galați, vizitați-le neapărat! Peste cîteva ani s-ar putea ca o parte dintre voi, care veți îndrăgi meseria de metalurgist și siderurgist, să vă numărați printre cei care acolo vor plămădi fonta și oțelul.

Iată, așadar, cît de bogate sînt roadele ajutorului acordat cu dragoste poporului nostru de către marile popoare sovietice, constructor al comunismului.

I. CIURDAȘU

Un ajutor generos de prieten și frate

petrolifere. Uzinele producătoare de utilaje și instalații petrolifere „1 Mai”, Ploiești, „Poiana Cimpina”, „Gh. Gheorghiu-Dej”, Tîrgoviște, raflănișurile de la Onești, Dărmănești și altele au fost, fie reconstruite și înzestrate cu mașini moderne, fie construite din nou cu sprijinul poporului sovietic.

Industria chimică aproape că nici nu exista pe vremea boierilor și capitaliștilor. Sub conducerea partidului nostru iubit și datorită frățescului ajutor sovietic, azi, la Borzești, la Victoria, la Govora și pe multe alte meleaguri ale țării, unde nu se afla nimic altădată, există mari combinatelor și uzine chimice, la a căror construcție și înzestrare tehnică, ajutorul Uniunii Sovietice a fost și este de neprețuit.

Luminile electricității, izvoarele de la Doicești și Paroșeni, Borzești și Sîngiorghiu de Pădure, și din alte centrale elec-

— Mă grăbesc acum, cînd mă întorc o să stăm de vorbă!... mi-a spus el, îndepărtîndu-se cu căruța încărcată pe ulița de lângă sediul gospodăriei.

Cum am intrat pe poartă mi s-a înfățișat tabloul obișnuit al muncitorilor agricole de toamnă: îi văd pe colectivisti îndreptîndu-se, care mai de care, spre locurile de muncă. Unii încarcă de zor coșurile cu porumb dintr-o grămadă mare și-l cară la magazie. Ca aurul e porumbul.

Iată-ne în fața a două magazii pline cu cereale. Mai sus de magazii se află livada cu pomi, printre care sînt așezați cu grijă stupii de albine. Ceva mai departe, constructorii se grăbesc să termine noul grajd și maternitatea de scroafe, începute de cîteva săptămîni. Tot aci se află și crescătoria de găși. Sute și sute de găini și gășii sînt îngrijite cu multă atenție de familia colectivului Tudor Avram.

În vale, către izvoarele Călmățuiului, se întinde grădina de

zarzavat a gospodăriei colective. Grădinarii — bărbați și femei — recoltează legumele de toamnă: cartofi, ceapă de apă, varză, morcovi și alte roade îmbelsugate. Numai mazărea le-a adus un venit de peste 40.000 lei, iar ceapa de apă, după cum se vede, este de asemenea foarte frumoasă.

În timpul cîm am vizitat gospodăria și am cunoscut numeroase realizări ale colectivității, moș Bucur a terminat cu trebușoara sa la centru. Iată-l acum intrînd pe poarta gospodăriei. Am profitat de acest prilej și l-am rugat să-mi povestească cîte ceva din viața lui.

— Cu ce să încep?... Iacă, am peste 60 de ani. Jumătate din ei, în tinerețe, am fost cioban, am

slugărit la moșierii din sat, la alde Mazilu și Don. Dar iată, viața noastră s-a schimbat. În 1950 a luat ființă în comuna noastră gospodăria agricolă colectivă „Flacăra Roșie”. Am făcut și eu cerere de înscriere, împreună cu cei doi feciori ai mei, Aurică și Ion. De atunci a trecut aproape un deceniu. Cînd mă uit în jur... Parcă întineresc cînd văd cîte lucruri și-au făcut colectivisti, feciorii mei. Și Aurică și Ion și-au ridicat case noi, au lumină electrică, și-au cumpărat mobilă nouă, aparate de radio și cîte altele. Și nu numai eu și copiii mei trăim bine, ci toți care am pornit pe drumul gospodăriei colective, pe drumul belșugului.

GR. MUȘAT

Belșug

— Unde mergi, moșule?
— La Buzău, cu sfecla de zahăr... O duc la gară, la centru. Am vrut să-l mai întreb ceva

pe bătrînul roșcovan, întîlnit în poarta gospodăriei colective din Costești, dar n-am mai avut cum:

MIHAIL SADOVEANU

un clasic iubit
al literaturii noastre

Mihail Sadoveanu împlinește 80 de ani.

Marele scriitor ne-a dăruit o operă minunată, ne-a îndemnat să prețuim și să îndrăgim tot ce e frumos și bun, să-i admirăm eroii însetați de dreptate, farmecul veșnic tinăr al naturii, lupta eroică a poporului nostru pentru libertate.

A început să scrie încă de pe băncile școlii, pe vremea când era elev la gimnazul din Fălțiceni, Puțin mai târziu, a poposit ca elev la Iași și aici, în acest oraș de veche tradiție culturală, își publică primele povestiri. La apariția Vieții Ro-

minești, revistă cu caracter progresist, Mihail Sadoveanu îi devine colaborator credincios. Munca de creator a lui Mihail Sadoveanu a fost nespuns de rodnică. Unele după altele, ca în revărsarea unui fluviu uriaș, operele sale apar glăsuind despre simțăminte puternice și curate, despre simplitatea măreață a omului din popor, despre viața sa chinută din trecut. Nimic nu l-a putut opri pe scriitor să cînte lupta neînfricată a celor exploatați. Nici chiar actele huliganice ale legionarilor, care i-au ars operele în piața publică.

După anul luminos al eliberării patriei noastre, Mihail Sa-

doveanu găsește, în sfârșit, împlinirea năzuințelor pe care pana sa măiastră le-a exprimat ani și ani de-a rândul. Scrie articole, conferințe, participă cu în-

suflețire la lupta oamenilor muncii pentru o viață nouă, creează opere în care se reflectă noile transformări de importanță istorică: „Mitrea Cocor” (1949); „Nada florilor” (1951); „Nicoară Potcoavă” (1952); „Aventura în lunca Dunării” (1956).

Nu există cuvinte care să dea în întregime frumusețea, armonia deplină a operelor sale. Mihail Sadoveanu este scriitorul atotcuprinzător al vîrștelor. Incepi să-i citești operele din anii de școală și pînă tîrziu, în pragul bătrîneții, marele scriitor te va însoți cu slova lui înțeleaptă, cu adevărurile sale nemuritoare, rămînîndu-ți drag și apropiat inimii — un clasic iubit al literaturii noastre.

Ziua de luni, 31 octombrie, a fost pentru pionierii și elevii Școlii medii „Mihail Sadoveanu” din București o adevărată sărbătoare. În această zi, marele nostru scriitor a poposit la școala care-i poartă numele. Emoționați, copiii l-au înconjurat cu nespuse dragoste, urîndu-i, cu prilejul apropiei sale aniversări, sănătate și fericire.

O AMINTIRE

— FRAGMENTE —

Lupușor Valcanu era un băiețel de șase ani numai, cu ochii mișcați și lucitori. Se purta cu vîncios și cuminte în casa părinților lui, dar din cînd în cînd se strecura pe poartă și pornea la împlinare prin lîngușor, privea casele, oamenii, cu deosebită luare-amînte.

Într-un rînd, spre sfîrșitul verii, a rămas foarte ulmit: o casa de pînză rasărise în medean. Nu văzuse pînza de două sau trei zile; fusese ș-o zi de ploaie; ș-acuma, în soarele după-amiezii, privea sârșite o ciupercă. Erau mulți copii adunați, care priveau și ei. Să întrebze, nu-i dădea mîna; știa că au să-l ia în ris ceilalți, că nu știe nimic. Vîntul bătea cîntinel și pînzele cortului filfilan. Un băiat leși dinlauntru: era sârșid la față și rău îmbrăcat. Zîmbi blînd și se apropie de copii.

— Aista-i comedlan... zise ei-neva lîngă Lupușor.

Într-o sara, înainte de a închide ochii, privi spre tatăl sau care stătea la masa, în lumina lămpii și seria. Întreba deodată:

— Tată, așa-i că comedlanții din medean n-au casă?

— Cum? n-ai adormit?... Au, dragă, dar o poartă cu dînsii...

— Și cîștigă parale multe?

— Așa-i că nu-ș saraci?

— Vaj de capul lor! Niste bieti oameni năcăjiți!

— Bine, cu am văzut că se duc oamenii să-i vadă... și dau parale... — Da, dar cînd încep ploile și ninsorile, ce fac?... Culcă-te și dormi: nu-i nevoie să știi tu de acestea.

Înima băiatului se strînsese nșor. Așa-i: ploile și ninsorile! La asta nu s-a gîndit. Atuncea nimenca nu se poate duce să-i vadă, nimeni nu le dă parale: ce fac ei pe vremea rea?

În alte zile a mai văzut iar pe Vasilache, a mai auzit iar țipetele trîmbițelor, apoi, într-o dimineață, cînd s-a sculat, afară ploaua marunt dintr-un cer mohorit și rece. Două zile n-a putut ieși din casă. A treia zi stătu ploaia: batea numai un vînt răsător; pe sus treceau ca niște fluturi negri cele dintîi frunze ale toamnei.

cărări proaspete pînă în piață. Casa do pînza era umedă. Șta tristă, întunecată; nimenca nu umbla în preajma ei. Din adăpostul comedlanților, o flăcără de gaz începu să tremure și să fumege. Și copilul îi văzu pe toți cei de sub șopron, cu capetele înălțate, ascultînd freacățul ploii. Un bărbat leși afară și privi spre apus. Întră apoi în șopron blăstămînd înăbușit. Cu glasuri triste începură a grăi și a se tingi femelle. În fund caii stăteau necliniți, cu capetele înălțate, în tremurările flăcării de gaz. Meșterii în sara aceea și vîntul venea cu ploaia și suna așa de jalnic în copaci de aproape, și oamenii în adăpostul lor rece păreau așa de nenorociți și flămînzi, încît copilul simți spaimă: parcă-i intra în suflet noaptea ce se lăsa. Prinse a plînge.

Cine erau ei? Ce fețe de oameni? Cum au ajuns ei să facă atîtea lucruri minunate? și cum au ei niște omșori așa de mișcați, care vorbeșe așa de subtil, și chiar plîng?... Oameni minunați, cu strale frumoase, deștepti și buni... Totuși sufăr de frig și poate în sara aceea n-au avut să minine; măcar salata cu măsline și cartofe... În mîntea copilului se amestecau toate gîndurile acestea și pareă nu-i venea a crede că niste flîmzi de pe alte plajuri pot avea năcazuri și pot fi lipsite, ca moșnegii cei nevolnici, care întîind mîna la poarta casei.

Într-una din zilele următoare, în adevăr, Lupușor nu mai găsi în medean clădirea de pînză. Ca printr-un farmec dispăruse: se îndreptase împreună cu toată țînta oamenilor acelora, spre peisagiile nehotarite ale visurilor lui de copil. Tîrziu abia, după ani, înțelese adevărul și-i veni în mînte clădirea tristă din amurg în care animalele și oamenii răbdau de foame.

Înțelese și adevărata legătură dintre comedlanți și tristețele păpuși care vorbeau, rîdeau și plîngeau, și-i trecu prin inimă fiorul vîntului de toamnă ce mîna spre necunoscut niște biete paseri întîrziate...

(Din volumul „Bordeienii” — 1912)

Centenarul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

În țara noastră există astăzi, spre deosebire de trecut, numeroase instituții de învățămînt superior, cămine studențești, case de cultură. Cuvintele student, universitate, au devenit familiare maselor largi populare, pentru că astăzi, drumul spre cultură, spre știință, este larg deschis fiilor oamenilor muncii. Poate mulți dintre voi, dragi cititori, v-ați pus întrebarea: oare universitățile au existat dintotdeauna la noi? De cînd datează ele în țara noastră? Avem prilejul să vorbim astăzi de sărbătorirea a o sută de ani de la înființarea Universității din Iași.

În urmă cu o sută de ani, la 26 octombrie 1860, a luat ființă una dintre primele instituții de învățămînt superior din țara noastră, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Acest însemnat eveniment cultural a avut loc într-o perioadă de mari transformări sociale, după ce prin lupta dîrză a maselor populare se înfăptuise unirea Țărilor Romîne. De la înființarea ei pînă în prezent, universitatea a străbătut un drum lung. În anii regimului burghezo-moșieresc, acest drum a fost plin de obstacole și greutăți. Clasele conducătoare din acea vreme, ignorînd setea de știință și cultură a poporului, nu au creat condițiile necesare unei dezvoltări normale a învățămîntului superior. Luptîndu-se cu aceste greutăți, Universitatea din Iași a adus totuși o contribuție valoroasă la dezvoltarea științei și culturii romînești. Savanți și profesori ca Petre Poni, Grigore Cobălcescu, Vasile Conta, D. Xenopol, Alex. Filipide, Paul Bujor, Garabet Ibrăileanu, C. I. Parhon și-au început activitatea științifică în cadrul universității ieșene.

Dar o dezvoltare înfloritoare a cunoscut Universitatea din Iași — ca și celelalte instituții de învățămînt superior din țara noastră, — de abia după 23 August 1944, datorită condițiilor create învățămîntului

prin grija deosebită a partidului și guvernului. Dacă la înființarea Universității din Iași existau 106 studenți, iar după 79 de ani, adică în 1939, existau 2.500 studenți, numărul acestora a crescut considerabil în anii regimului democrat-popular, ajungînd astăzi la 10.000. Noile construcții, laboratoarele moderne utilizate, căminele spațioase, cantina, bursele acordate de stat, creează condiții minunate de învățură și viață pentru viitorii ingineri, medici, profesori, agronomi etc.

Recunoscători partidului și guvernului pentru condițiile create, studenții universității ieșene învață cu sîrguință și pasiune pentru a deveni specialiști capabili să contribuie la măreața operă de construcție socialistă în patria noastră.

Centenarul Universității din Iași a constituit nu numai o sărbătoare a Iașului, ci și a întregului nostru popor. La festivitățile ce au avut loc cu acest prilej, au participat oaspeți din alte centre universitare ale țării și de peste hotare, care au luat cunoștință de dezvoltarea înaltă a învățămîntului în țara noastră.

Apreciînd contribuția adusă la dezvoltarea științei și culturii în țara noastră, Prezidiul Marii Adunări Naționale al Republicii Populare Romîne, a conferit Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne” clasa I-a. Această înaltă distincție acordată Universității din Iași, demonstrează încă o dată înalta atenție pe care o acordă partidul și guvernul învățămîntului din patria noastră.

Ca și Universitatea din Iași, toate institutele de învățămînt superior ale țării noastre sînt astăzi într-o continuă înflorire. În Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al partidului, se arată că: „Statul democrat popular le-a creat studenților noștri posibilități largi de învățură și condiții de trai din ce în ce mai bune. Datoria lor este de a învăța cu perseverență, pregătindu-se să devină slujitori devotați ai poporului, gata să se ducă acolo unde este mai mare nevoie de ei, unde pot să-și valorifice cunoștințele și aptitudinile cu cel mai mare folos pentru construcția socialismului”.

C. NICULESCU

Poezii cîntă revoluția

LUMINA LUI

Cei care pleacă lasă doar o umbră
Ce printre oameni, cum se zice, umblă.
Tu Lenin însă ne-ai lăsat lumină,
În fața ei popoarele se-nclină.

Cuvîntul tău ce a venit s-anunțe,
Să-nvețe și să-ndemne la revoltă,
A răsărit ca mina de grăunțe
În primăvară semănată-n holdă.

INTIUL ZBOR

Iată glasul timpului profetic:
Nu de pe pămînt în general,
Ci de pe pămîntul sovietic
A pornit întiul zbor astral.

Stau în casă, printre cărți deretic,
Cite-un vers mă-nalță ca un val.
Ce e însă patosul poetic
Față de întiul zbor astral?

Ani destui pierdui ca un besmetic,
Cu albeață peste ideal
Mă gindeam: n-ai cum să faci sintetic
Niciodată zborul sideral.

Iată însă că răsare stea,
Pentru oameni, unică minune,
Nu din cer, ci din pămînt, și ea.
Pleacă din Sovietica Uniune.

Lenin, mare Lenin, gîndul tău
S-a-nălțat lucefăr ce grăiește,
Vestitor de viață peste hău,
Damenilor muncii, omenește.

MIHAI BENIUC

S-aprind candelabre
cu muguri de stele albastre;
lîncede flori tropicale
adorm peste gîstre.
În apa oglinzilor clare,
Tirania-și privește chipul de ceară:
acuși va bubui Aurora,
și veacuri or să tresară!

Palatul de Iarnă
doarme în parfum și tăcere —
Dormiți, flori lîncede,
flori etemere...
'Atară viscolul cîntă barbar,
hergheliile-i albe zburdă năvalnic —
flori roșii, de jar,
din inima Rusiei cresc falnic.
Zădarnic te minți

Sub flamura lui Lenin

Cum aș putea în slove să prind și să măsoar
Această sărbătoare a mea și-a tuturor,
Cînd fiecare clipă, trecînd prin mine, plină,
E-un cîntec cu mirese sonore de lumină?

Cum aș putea cuprinde pădurile de schele
Tăiate-n veșnicie de dincolo de stele,
Cînd fiecare creangă a stelelor aprinse
Se leagănă simbolic pe căile deschise?

smulgînd acorduri prelunghi, de clavir,
zădarnic te minți
sorbînd vinul scump din potir:
dezlănțuite răsună, cu vuiet de ape,
goarnele roșii, neîntrerupte —
Judecătorii-s pe-aici, pe-aproape!
Le-auzi cizmele prăfuite și rupte?

Tirania se cutremură
În boage hlamide:
Poporul,
uriașele porți le deschide!

S-aude înima lui urlașă,
cîntecul lui, mai luminos decît zorii,
s-aude sabia-i grea, înscriind
începutul Marii Istorii!

CONSTANTIN SCRIPCA

Sub flamura lui Lenin

Cum să măsoar adîncul catargelor de sonde,
Plutînd pe orizontul talazurilor blonde
Și flacăra albastră pulsînd pe magistrale,
Cînd soarele terestru se naște în furnale?

Eu m-am născut cu toate acestea laolaltă,
Sub flamura lui Lenin, severă și înaltă
Și dacă-ncerc în cîntec mîndria că există,
Silabele sînt roșii și cîntul comunist.

ION BUTNARU

UN „7 NOIEMBRIE” La Doftana

...Trecuse de ora 4. Cursa so-
sise de la 12, așa încît pe bună
dreptate puteam să presupunem
că n-a adus nici un deșinț poli-
tic. Și de ce s-o ascundem? —
această împrejurare ne convenea
chiar, pentru că ne scutea de
frămîntări și încurcături. În ge-
neral, cursa se aștepta cu nerăb-
dare. Aducea mai todeauna
vești noi, iar în închisoare nimic
nu este mai așteptat decît o
veste nouă. De data asta însă,
repet, fiind ajuns de 7 Noiembrie,
faptul că n-a venit nici un tova-
răș nou, nici de la Văcărești, nici
de la vreo altă închisoare, nu ne
deranja. Dimpotrivă.

Totuși, după ce se întunecase
de-a binelea, cînd presupunerea
că n-a sosit nimeni era cît pe-aici
să se transforme în certitudine,
s-a auzit la capătul coridorului
zăngănit de lanțuri și au trecut
înspre „F. dos” 8 tovarășii noi.
Pînă și faptul că ei au fost bă-
gați la „F. dos”, adică în celulele
cele mai întunecoase, care de-
 obicei nu se completează și unde se
„băgau” doar din cînd în cînd
cei pedepșiți, ne obliga la vige-
lență, dar cu atît mai mult ceea
ce am aflat o jumătate de oră
mai tîrziu.

Cei 8 tovarășii erau cu toții tî-
neri, uteciști dintr-un tîrg de la
marginea de vest a Ardealului.
Aveau condamnări între 3 și 5
ani. A doua zi după proces au
fost încarcăți în „dubă” cu totul
pe neașteptate și aduși la Doft-
tana cu o „cursă specială”, așa
încît nu numai că n-aveau cu ei
alimente, dar cei mai mulți n-a-
pucaseră să ceară de acasă nici
pături sau măcar paltoane. La
poartă fuseseră bătuți, dar n-au
strigat pentru că nu știau că tre-
buie s-o facă: nu trecuseră pe la
Văcărești, nu era nici un tovarăș
mai „vechi” cu ei, așa încît nu
fuseseră pregătiți în nici un fel.
Au fost amenințați că în cazul în
care vor lua legătura cu ceilalți
comuniști va fi vai și amar de
capul lor.

Era limpede că neîndrăznind
să ne provoace direct, administra-
ția căuta totuși să ne strice
sărbătoarea, terorizînd grupul
noilor sosiți. Asta însemna că ni
se impunea și nouă, celor vechi,
o sarcină în plus: provocările
administrației să fie respinse în
așa fel încît noii sosiți să nu rî-
mină izolați, să fie integrați din
plin în sărbătoarea tuturor.

A doua zi economul „arpei”
noastre îmi dădu o sarcină: la
înlocuirea din curte cu tinetele,

să mă strecur pînă-n „F. dos”, să
împart fiecăruia din cei sosiți
cite o porție de mîncare și tot-
odată să comunic pe scurt, cel
puțin unuia, instrucțiunile.

În goană, am pornit-o jos cu
tineta și tot atît de repede m-am
întors. Ajuns în spatele secției
„G” mi-am dat seama că drumul
e liber; nu numai că gardianul
nu se zărea, dar nici plîntoanele
de drept comun nu erau prin a-
propiere. Am lăsat tineta în colț
și am zbughit-o pe coridorul
strîmt înspre „F. dos”. Mă învîlui
mirosul stătut de mușgai și u-
mezeală. Nici vorbă: toate celu-
lele din Doftana miroseau cam
urît, dar puteam ca la „F. dos”
nu puteai găsi nicăieri.

La prima vizetă mă așteptau
doi ochi scinteietori și un năsuc
ascuțit. Fața băiatului atît de fra-
gedă privea atît de iscoditoare
și naivă, încît, deși aveam la
dispoziție doar cîteva minute nu-
mărate, nu putui rezista ispitei
să-l întreb:

- Cîți ani ai?
- Șaisprezece.
- Ce ești?
- Elev.

Mai mult n-aveam cum să con-
tinu cu întrebările... I-am urât
„la mulți ani din partea întregu-
lui colectiv”, i-am strîns mîna,
i-am strecurat mîncarea și dus
am fost. Așa am procedat la fie-
care vizetă. Toți erau la fel de
tineri. Doar unul, lucrător la un
atelier de lăcătușărie, avea 20
de ani împliniți. Acestuia i-am
transmis la repezeală „instrucți-
unile”:

— Cereți să vă scoată de aici.
Nu vă lăsați provocați, mai ales
nu lăsați să vă bată sau să vă
înjure, fără să răspundeți. Fiți
atenți la programul din partea
cealaltă.

Ședința solemnă a început la
ora 9.

— Toată lumea la geamuri, —
răsună invitația obișnuită.

Sării în pat, apucați puternic
gratiile cu ambele mîini.

Prezida un „veteran” al lupte-
lor revoluționare.

— Tovarăși, vă felicit și vă salu-
t cu prilejul celei de a 20-a a-
niversări a Marii Revoluții Socia-
liste din Octombrie.

Apoi s-au „citiți” salutarile ce
urmau să fie trimise Comitetului
Central al Partidului Comunist al
Uniunii Sovietice, Comitetului
Central al Partidului Comunist
Român, tovarășilor de la celelalte
secții și din alte închisori, tova-
rășilor de afară, muncitorilor din
lumea întreagă.

A urmat referatul, apoi decla-
marea poeziilor prezentate la
concurs. Astfel s-a scurs timpul
pînă la masă. Programul fu în-
terrupt pe la ora 14, pentru că
toți tovarășii să se odihnească
așa cum se cuvine într-o zi de
sărbătoare. Se părea că totul se
desfășoară cît se poate de bine,
administrația resemnîndu-se să
nu ne stingherească.

Se năsea doar.

În ziua aceea gardianul dădea
drumul la plimbări cu mare regu-
laritate. Mai mult chiar: scoțînd
„serii” nu cite 8, ci cite 10—12
tovarăși, lăsa fiecare grup a-
proape cite o oră afară. Astfel
se explică, de ce pînă la ora
prînzului trecusem prin curte
toți. În afară de cei de la „F.
dos”. Administrația se încăpă-
șina să aplice acestora un regim
special. Nu le-a scos lanțurile,
de mutare în alte celule nici nu
voia să audă, acum nu le dădea
plimbare. Atunci s-a hotărît ca
tovarășii să pornească acțiunea
care să fie sprijinită și de cei
„vechi” din jur. Zis și făcut. Din
fundul secției „F” au început să
se audă strigătele:

- Plimbare! Cerem plimbare!
- Dați-le plimbare! de ce nu-i
scoateți la plimbare? interve-
neam și noi.

Totul se termină foarte repede,
prea repede chiar, și fără scan-
dal. Gardianul cu plimbarea s-a
dus la „F. dos” a deschis celu-
lele și...

Abia peste cîteva minute ne-am
dat seama care este cauza gra-
betei ciudate. Știrea a pornit de la
„G. dos”.

— Li bate! Li bate în curte!
Intr-adevăr, de undeva, de de-
parte, se auzeau niște strigăte
înăbușite.

— Ce facem?

— Mai e vorbă? Li susținem!

Și s-a pornit ca o furtună doft-
tănescă „nu bate”. Din toate col-
țurile „întunericului”, transmîin-
du-se apoi și la „luminoase”.
Doftana via. N-ai vrut să ne
lăsați în pace nici în ziua noas-
tră? Atunci primiți! Și pentru
bătăia asta! Și pentru bătăile
trecute! Pentru toate bătăile de
la Doftana și de aiurea! Pentru
toată teroarea de aici și de a-
fară! Pentru toată exploatarea
capitalistă! Pentru toate suferin-
țele celor ce muncesc!

Strigătul a avut efectul scontat.
Peste cîteva minute grupul celor
8 fu înapoi. Atunci am aflat și
amănunțele. De cum au coborît
în curte, tinerii au fost întîmpî-
nați de cineva — un deșinț pe
semne — care li s-a adresat cu
„tovarăși”, care a încercat să-i

convîngă cum că cei de sus nu
sînt adevărați „comuniști”, că
dacă vor să fie deșinuși politici
trebuie să spună „să trăii”, să
meargă jos, să facă corvoadă.
Dîndu-și seama că au în față un
trădător, noii veniți l-au rugat
să-l lase în pace, însă omul nu
voia. Atunci unul dintre ei (nu
știu de ce mi se păru îndată că
trebuia să fi fost elevul cu năsu-
cul ascuțit), nu s-a putut stăpîni
și l-a apostrofat pe impostor așa
cum merita:

— Trădătorule! Ticălosule!
S-a încins îndată gălăgie. Ban-
ditul a sărit la bătaie, tovarășii
s-au apărât, au intervenit gar-
dienii. Restul se știa.

După ce noua situație fu discu-
tată de către tovarășii din con-
ducere, s-au luat următoarele ho-
tărîri: vom continua programul
festiv, însă din jumătate în jumă-
tate de oră vom ține pauze de

În evocarea atîtor și atîtor eve-
nimente, locuri, oameni, vremea
fugea.

Dar nici îndatoririle noastre de
luptă nu le uitam. Din jumătate
în jumătate de oră, la semnalul
dat de una din „aripi” începeam:

— Să vie domnul comandant!

Domnul comandant n-a venit,
însă noii sosiți au fost scoși și
duși în altă parte. Indată progra-
mul fu întrerupt și s-a cerut tu-
tutor să păstreze liniștea desă-
virșită ca să putem auzi orice
strigăt de ajutor. Dar n-am mai
avut de ce să strigăm în ziua
aceea la Doftana. Peste vreo ju-
mătate de oră, uteciștii s-au în-
tors fără lanțuri, iar încă puțin
altă jumătate de oră au fost
scoși de la „F. dos” și împărțiți
în diferite celule libere printre
noi. Victoria era completă. S-a
cerchetat numai decît la care din-
tre noi...

mandanți. Cînd va veni, vom pro-
testa împotriva celor întîmplute și
vom cere scoaterea noilor sosiți
de la „F. dos”.

Astfel ziua începută într-o at-
mosferă de relativă acalmie con-
tinua destul de agitat. Reluî-
ndu-se programul, au început a-
mintirile... Un tovarăș — pe
care-l socoteam în acel moment
cel mai fericit om din lume — po-
vesti chiar despre un 7 Noie-
mbrie petrecut la Moscova, despre
parada din Piața Roșie și despre
cum l-a văzut pe Lenin și pe cei-
lalți conducători ai partidului și
guvernului sovietic.

turi și haine calde, „măgăre-
țele”¹⁾ s-au pornit să alerge în
trap rapid și, pînă la închidere,
noii veniți erau echipați ca și cei
vechi.

Programul artistic de încheiere
a reușit de minune...

M. NOVICOV
(Din volumul „Povestiri despre
Doftana”)

1) Un băț cu o traistă la un ca-
păt, care era transmisă din mîină
în mîină, de la o vizetă a celulei
la alta.

Răsună un cîntec

Întinde noaptea pătura de smoală.
În Cîmpina luminile sînt stinse.
Își ține somnul arpile-ntinse,
Iar Prahova e parcă mai domoală.

Aud pădurea sondelor gemînd.
E poate, gilgițul de țîței;
Sau poate întîrzie printre stei
Ecolu trudei omului flămînd.

Dar la Voila-i larmă la castel.
S-au adunat ciocoi la sindrofie

(Din cînd în cînd, mai trec pe la
moșie)

Și se-ntrețin cu... căni de tulburel.
De-odată ciocoimea-a amuțit.
Le tremură la toți în mină cana.
Se-aud-n noapte cîntec din Doftana
Și a rămas castelu-ncremenit.

Cuprinși de spaimă stau
ciocoi roată.
A răsunat în pragul dimineții
„Sculăți voi oropsiți ai vieții”...
Și parcă se aude-n țara toată.

M. CĂLIN